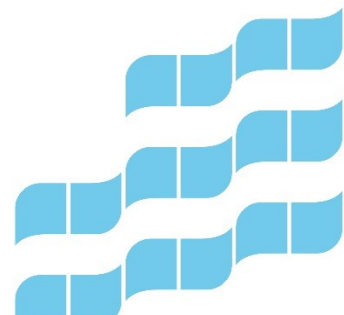


OHJEET TUTKIMUSLUVAN HAKIJALLE

1	Sisällys	
2	TUTKIMUSLUVAN HAKEMINEN	1
3	TIETOJÄRJESTELMIEN KÄYTTÖ, TIETOSUOJA JA EETTISET KÄYTÄNNÖT	2
3.1	Tietojärjestelmistä tarvittavien tietojen käyttö.....	3
3.2	Tutkimusaineiston suojaus.....	3
3.3	Muut luvat	4
4	HAKEMUKSEN LIITTEET.....	4
5	TUTKIMUKSEN VALMISTUMINEN.....	4

2 TUTKIMUSLUVAN HAKEMINEN

- Tampereen kaupungista, sen organisaatiosta ja yksiköistä, sen toiminnasta, henkilöistä, asiakkaista ym. tehtäviin tutkimuksiin, selvityksiin ja opinnäytteisiin tarvitaan pääsääntöisesti tutkimuslupa. Tutkimuslupa on tutkimuskohtainen ja sen hakee tutkimuksesta vastaava henkilö tai päättökijä.
- Kaupungin tutkimuslupakäytäntöjä ohjaa kaupungin konsernimääräys (10.4.2019), joka löytyy kaupungin ulkoisilta verkkosivuilta osoitteesta www.tampere.fi/tutkimusluvut.
- Siinä määritellään myös milloin tutkimuslupaa ei tarvita. Kaupungin omista intresseistään tilaamissa tutkimuksissa menetellään tutkimus- tai hankintasopimusmenettelyn mukaisesti.
- Tutkimuslupa haetaan e-lomakkeella, joka yllä mainitulta verkkosivulta osoitteesta www.tampere.fi/tutkimusluvut.
- Tutkimuslupahakemuslomakkeeseen täytetään ne kohdat, jotka ovat tarpeellisia kyseisen tutkimuksen kannalta.
- Tutkimuslupalomake täytetään soveltuvin osin myös silloin, kun kyse on esimerkiksi valtakunnallisesti toteutettavasta tutkimushankkeesta, jossa myös Tampere on tutkimuskohteena.
- Tutkimusluvan myöntäminen edellyttää, että luvan hakija on ollut ennen luvan hakemista henkilökohtaisesti yhteydessä siihen kaupungin yksikköön, johon tutkimus kohdistuu ja että tutkimuksen toteuttamisesta on sovittu kyseisessä yksikössä. Tässä yksikössä nimitään yhteyshenkilö tutkimusta varten.

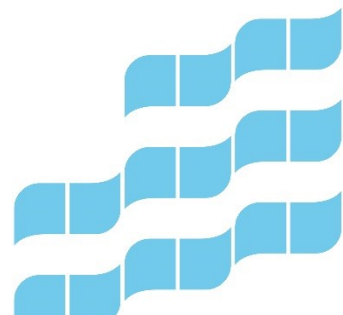


- Kaupungin yksiköiden yhteyshenkilöiden tehtävänä on avustaa tarvittaessa tutkimuksen käytännön järjestelyissä kaupungin osalta.
- Mikäli tutkimus kohdistuu useampaan kuin yhteen saman toimialan tai palvelualueen samantyyppiseen yksikköön (esim. eri päiväkoteihin tai kouluihin), niin riittää, että yhteyshenkilö on nimetty kyseisen toimialan yhdestä yksiköstä. Näissä tapauksissa tutkimuslupaa haetaan kaikkia yksiköitä koskien yhdellä lomakkeella.
- Jos tutkimus kohdistuu useampaan eri toimialan yksiköihin (esim. lukioihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin), niin tällöin kunkin toimialan yhdestä yksiköstä tulee olla yhteyshenkilö tutkimukselle. Myös näissä tapauksissa tutkimuslupaa haetaan kaikkia yksiköitä koskien yhdellä lomakkeella.
- Mikäli yhteyshenkilöitä on eri yksiköistä, kunkin yhteyshenkilön tehtävät ja vastuut koskevat hänen oman yksikkönsä toimintaa.
- Lupahakemuksessa kysytyt tiedot tulee olla huolellisesti täytettynä. Luvasta päättävä henkilö tai taho voi pyytää tutkijalta lupapäätöksen tekemistä varten tarpeelliseksi katsomiaan lisätietoja.
- **Tutkimuslupahakemukseen tulee aina liittää tutkimussuunnitelma** sekä tietyissä tutkimuksissa muita dokumentteja, kuten lausuntoja ja tieteellisen tutkimuksen tietosuojailmoitus.
- Tutkimuslupahakemus siirtyy e-lomakkeen kautta käsittelyyn, jonka vaiheista lähtee e-lomakkeelta automaattinen ilmoitus hakijalle, kaupungin yhteyshenkilöille sekä opinnäytteiden osalta myös työn ohjaajalle heidän hakemuksessa ilmoitettuun sähköpostiosoitteeseensa.
- Tutkimuslupahakemukset käsitellään lähtökohtaisesti kahden viikon kuluessa.
- Myös hakemuksesta tehdystä päätöksestä lähtee e-lomakkeelta ilmoitus hakijalle sekä edellä mainituille henkilöille ilmoitus sähköpostitse.
- Lisäksi hakijalle lähetetään myönnetty tutkimuslupa pdf-tiedostona hänen sähköpostiinsa.
- Tutkimuksen tekeminen voidaan aloittaa vasta sitten kun tutkimuslupa on myönnetty.

3 TIETOJÄRJESTELMIEN KÄYTTÖ, TIETOSUOJA JA EETTISET KÄYTÄNNÖT

Tutkimusaineiston sisältämien henkilötietojen käsittelyssä tulee noudattaa EU:n yleistä tietosuojasetusta sekä tietosuojalakia. Jos tutkimuksessa käsitellään henkilötietoja, tulee henkilöiden informointia varten laatia tietosuojailmoitus, joka sisältää tiedot tutkimuksen henkilötietojen käsittelytoimista.

- [Tietosuoja - Tietosuojavaltuutetun toimisto](#)
- [Mitä tietosuoja on? - Tietosuojavaltuutetun toimisto](#)
- [Tieteellinen tutkimus - Tietosuojavaltuutetun toimisto](#)
- [Rekisteröidyn informointi | Tietosuojavaltuutetun toimisto](#)



Yliopistojen ohjeistukset henkilötietojen käsittelystä tutkimuksissa:

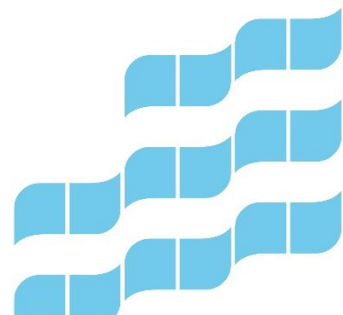
- [Tutkimuksen tietosuoja | Tampereen korkeakouluyhteisö \(tuni.fi\)](#) Sivulta löytyy esimerkiksi mallipohjat tietosuojailmoituksen tekemiseksi.
- [Informointi henkilötietojen käsittelystä - Tietoarkisto \(tuni.fi\)](#)
- [Henkilötietojen käsittely tutkimuksessa | Aalto-yliopisto](#)
- [Tietosuojaohjeet tutkijoille — Jyväskylän yliopisto \(jyu.fi\)](#)
- [Rekisteröidyn informointi henkilötietojen käsittelystä | Jyväskylän yliopisto \(jyu.fi\)](#)

3.1 Tietojärjestelmistä tarvittavien tietojen käyttö

- Tutkimuksen yhteyshenkilö määrittelee tietotarpeen ja käytettävät järjestelmät yhdessä tutkijan kanssa. Tiedot tietojärjestelmistä hankitaan tutkijalle **ensisijaisesti** siten, että tutkimuksen yhteyshenkilö tulostaa tiedot järjestelmästä omilla tunnuksillaan. Jos tämä ei ole mahdollista, voidaan tutkijalle antaa tarvittavat käyttöoikeudet tietojärjestelmään.
- Tutkimuksen yhteyshenkilö huolehtii oikeuksien hakemisesta järjestelmän pää- tai vastuukäyttäjältä sekä tarvittavan tietoturvaperehdyttämisen antamisesta. Tämä tapahtuu täyttämällä ja allekirjoittamalla ”Hakemus tietojärjestelmien käyttöoikeuksiin”-lomake, joka haetaan järjestelmien pääkäyttäjiltä. Lisäksi tutkijan tulee allekirjoittaa ”Tietojen ja tietojärjestelmien käyttö- ja salassapitositoumus”.
- Käyttäjätunnukset ovat henkilökohtaiset ja ne haetaan jokaiselle tutkijalle erikseen. Käyttöoikeus rajataan tietylle ajalle ja vain tutkimusta koskeviin tietoihin.
- Mikäli aineiston keruu edellyttää järjestelmätasoisia tietokantapoimintaa, yhteyshenkilö selvittää tietohallintoyksiköstä tiedonsiirtoon koskevat käytännöt ja kustannukset. Lähtökohtaisesti kustannuksista vastaa tutkija.

3.2 Tutkimusaineiston suojaus

- Asiakastiedot ovat salassa pidettäviä.
- Aineistonkeruulomakkeet tulee suunnitella siten, että tunnistetiedot voidaan erottaa ja hävittää. Aineisto analysoidaan ilman tunnistetietoja tai henkilötiedot salakirjoitetaan aina kun se on mahdollista.
- Tutkimuksen tekijän tulee käsitellä tietoja huolellisesti ja tutkittavien yksityisyyttä suojaten.
- Kun henkilötiedot eivät ole enää tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi, tutkimuksessa syntyvät yksittäisten henkilöiden tietoja koskevat rekisterit hävitetään tai muutetaan sellaiseen muotoon, ettei tiedon kohde ole niistä tunnistettavissa.



3.3 Muut luvat

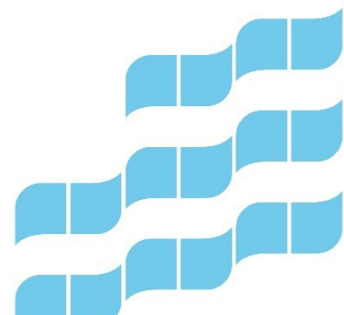
- Tutkijan tulee selvittää, tarvitaanko tutkimuksen toteuttamiseksi lisäksi muita lupia. Esimerkiksi alaikäisten haastatteluihin ja kyselyihin tarvittavissa lupakäytännössä noudatetaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ihmistieteisiin kuuluvien tutkimusalojen eettisen ennakoarvioinnin periaatteita, ks. [Ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi | Tutkimuseettinen neuvottelukunta \(tenk.fi\)](#).
- Tampereen alueen ihmistieteiden eettinen toimikunta huolehtii alueellaan yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten ihmistieteisiin kuuluvan ei-lääketieteellisen tutkimuksen eettisen ennakoarvioinnin järjestämisestä sekä ohjaa lausunnoillaan ja toiminnallaan mainitun tutkimuksen eettisyyden kehittymistä alueellaan. Lisätietoja toimikunnan lausuntojen antamisesta on sen verkkosivuilla, ks. [Tampereen alueen ihmistieteiden eettinen toimikunta](#).
- Myös lääke- ja hoitotieteellisiin tutkimuksiin saatetaan tarvita eettisen toimikunnan lausunto. Eettisen toimikunnan lausunto tarvitaan aina silloin, kun potilaan fyysiseen tai psyykkiseen koskemattomuuteen puututaan potilaslain mukaisesti (laki lääketieteellisestä tutkimuksesta 488/1999, laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, laki sosiaalihuoltolain asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000 sekä niihin myöhemmin säädetyt muutokset, joilla lakien soveltamisalaa laajennetaan). Tällaisista tutkimuksista lausunnon antaa [Alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta](#)

4 HAKEMUKSEN LIITTEET

- Hakemukseen tulee liittää aina tutkimussuunnitelma.
- Hakemukseen voidaan lisätä myös muita luvan myöntämisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja (tietosuojailmoitus ym.)
- Tutkimuslupaa valmisteleva yksikkö voi pyytää hakijalta tarpeelliseksi katsomiaan lisätietoja.
- Mikäli eettinen toimikunta on antanut tutkimusta koskevan lausunnon, se liitetään hakemukseen.

5 TUTKIMUKSEN VALMISTUMINEN

- Tutkimuksen tekijän on toimitettava valmis tutkimus tai verkkosivulinkki siihen tutkimusluvassa mainitulle kaupungin yhteyshenkilölle. Lisäksi hänen tulee lähettää tieto valmistuneesta tutkimuksesta osoitteeseen tietojohtaminen@tampere.fi ja viestiin tulee liittää linkki digitaalisesti saatavaan tutkimukseen.



Konsernihallinto

Strateginen ohjaus ja konsernipalvelut

10.4.2024

5 (5)

Lisätietoja **perustutkimuksen** tutkimuslupahakemuksesta voi tiedustella sähköpostitse seuraavista osoitteista tutkimus@tampere.fi tai tietojohdaminen@tampere.fi.

www.tampere.fi/tutkimusluvut

Ennen kun hakija ryhtyy täyttämään potilastutkimuslupahakemuksen lomaketta, häntä pyydetään olemaan yhteydessä kehittämissuunnittelija Mari Harjuun puhelimitse 040 800 7608.



TAMPERE

Strateginen ohjaus ja konsernipalvelut

Tietojohdaminen ja asiakkuuksien hallinta

Analyytikko Tero Mamia

tutkimus@tampere.fi

040 553 5692

